

TEACHER TEAMWORK IN SCHOOLS IN THE DIGITAL ERA

Kornnika OMJANHOM¹ and Suttipong BOONPHADUNG¹

1 Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand; s63561802035@ssru.ac.th (K.O.) (Corresponding Author); suttipong.bo@ssru.ac.th (S.B.)

ARTICLE HISTORY

Received: 22 June 2026

Revised: 23 June 2026

Published: 26 June 2026

ABSTRACT

Teacher Teamwork in Schools in the Digital Era summarizes the definition, significance, principles, components, changes in work practices in the digital era, teachers' roles, digital technologies that support teamwork, and approaches to developing teacher teamwork in schools. The article is based on the analysis and synthesis of documents, concepts, theories, and research from both domestic and international sources. Teacher teamwork in schools in the digital era is a process in which teachers and educational personnel collaboratively establish goals, plan, perform tasks, exchange knowledge, and jointly develop teaching and learning management through communication, cooperation, participation, trust, and the use of digital technologies as tools to support collaborative work. The fundamental principles of teacher teamwork include shared goals, effective communication, participative decision-making, acceptance of members' roles and responsibilities, and the establishment of trust. The essential components of teacher teamwork consist of five dimensions: goal setting, communication, cooperation and participation, appropriate leadership and followership, and trust. The development of teacher teamwork in schools in the digital era should therefore emphasize strengthening teachers' digital competencies, fostering a learning organization culture, encouraging personnel participation, and effectively applying digital technologies in educational administration and collaborative teaching and learning. Such development will contribute to enhancing the quality of school administration, promoting teachers' professional development, fostering educational innovation, and improving student learning outcomes in accordance with the demands of 21st-century education.

Keywords: Teacher Teamwork, Digital Technology, Professional Learning Community (PLC), Educational Institutions, Digital Era

CITATION INFORMATION: Omjanhom, K., & Boonphadung, B. (2026). Teacher Teamwork in Schools in The Digital Era. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 34.

การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

กรณิกา อัมจันทร์หอม¹ และ สุทธิพงษ์ บุญผดุง²

1 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา s63561802035@ssru.ac.th (กรณิกา)
(ผู้ประพันธ์บรรณกิจ); suttipong.bo@ssru.ac.th (สุทธิพงษ์)

บทคัดย่อ

การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เขียนสรุปครอบคลุมความหมาย ความสำคัญ หลักการ องค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลงของการทำงานในยุคดิจิทัล บทบาทของครู เทคโนโลยีดิจิทัลที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีม และแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา อาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นกระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผน ปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยการสื่อสาร ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ความไว้วางใจ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานร่วมกัน หลักการสำคัญของการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายร่วม การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยอมรับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิก และการสร้างความไว้วางใจ ขณะที่องค์ประกอบสำคัญของการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และความไว้วางใจ โดยการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของครู การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษา การพัฒนาวิชาชีพครู การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การทำงานเป็นทีมของครู, เทคโนโลยีดิจิทัล, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, สถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

ข้อมูลการอ้างอิง: กรณิกา อัมจันทร์หอม และ สุทธิพงษ์ บุญผดุง. (2569). การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 34.

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการสื่อสารได้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล ครูจึงมีได้มีบทบาทเพียงการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น แต่ต้องสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และเครือข่ายภายนอก เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมของครูจึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566) การทำงานเป็นทีมของครูในยุคดิจิทัลมีลักษณะแตกต่างจากการทำงานแบบเดิม เนื่องจากต้องอาศัยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร การวางแผน การจัดการเรียนรู้ การแบ่งปันทรัพยากร และการประเมินผลร่วมกัน ตลอดจนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การสร้างนวัตกรรม การเรียนการสอน และการพัฒนาสมรรถนะของครูให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) นอกจากนี้ นโยบายการศึกษาของประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสมรรถนะด้านดิจิทัล สามารถบูรณาการเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567; สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนจึงควรประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายร่วม การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วม การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสม และการสร้างความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในทีม องค์ประกอบดังกล่าวจะช่วยให้เกิดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู เพิ่มประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน (วชิราภรณ์ ศรีพันธุ์บุตร, 2567) ดังนั้น การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาควรให้ความสำคัญ โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการทำงานร่วมกัน และพัฒนาสมรรถนะของครูให้สามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

ความหมายของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวางแผน ปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แก้ไขปัญหา และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยการมีเป้าหมายร่วม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ความไว้วางใจ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Trust, 2017) จากการศึกษาแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผน ปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และร่วมกันแก้ไขปัญหาผ่านการสื่อสาร การมีส่วนร่วม ความไว้วางใจ และการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานร่วมกัน ทั้งในด้านการประสานงาน การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพ และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (DuFour & Fullan, 2013; Trust, 2017; Hargreaves & O'Connor, 2018; Fullan et al., 2020; Harris, 2020).

ความสำคัญของการทำงานเป็นทีมในยุคดิจิทัล

ในยุคดิจิทัล สถานศึกษาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี การเรียนรู้ และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้การทำงานแบบต่างคนต่างทำไม่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมจึงกลายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้ ใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียน และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา การทำงานร่วมกันยังช่วยลดความโดดเดี่ยวในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Hargreaves & O'Connor, 2018) นอกจากนี้ การทำงานเป็นทีมในยุคดิจิทัลยังช่วยเสริมสร้างความคล่องตัว (Agility) ของสถานศึกษาในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ การบริหารข้อมูลสารสนเทศ หรือการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์และแบบผสมผสาน (Blended Learning) การทำงานร่วมกันผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลช่วยให้ครูสามารถแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน รวมถึงร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูและสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน (Fullan et al., 2020; OECD, 2020).

หลักการทำงานเป็นทีมของครู

การทำงานเป็นทีมของครูควรตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วม (Shared Goals) การสื่อสารอย่างเปิดเผย (Open Communication) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation) การยอมรับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิก (Shared Responsibility) และการสร้างความไว้วางใจ (Trust) หลักการดังกล่าวช่วยให้สมาชิกสามารถใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคลมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง (DuFour & Fullan, 2013) กล่าวโดยสรุป หลักการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้และการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการทำงานร่วมกันที่มีเป้าหมายเดียวกัน มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เคารพบทบาทและความรับผิดชอบของกันและกัน และสร้างความไว้วางใจภายในทีม จะช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ พัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เมื่อนุรณาการหลักการดังกล่าวเข้ากับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานร่วมกัน จะช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hargreaves & O'Connor, 2018; Harris, 2020).

องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา

การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายร่วม (Goal Setting) (2) การติดต่อสื่อสาร (Communication) (3) การให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วม (Cooperation and Participation) (4) การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสม (Leadership and Followership) และ (5) ความไว้วางใจ (Trust) องค์ประกอบเหล่านี้ช่วยให้ทีมครูสามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างยั่งยืน (Harris, 2020) สัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยการกำหนดเป้าหมายร่วมเป็นทิศทางของการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสารเป็นกลไกในการสร้างความเข้าใจและการประสานงาน การให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบร่วมและความเป็นเจ้าของงาน การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสมช่วยให้ทีมสามารถใช้ศักยภาพของสมาชิกได้อย่างเต็มที่ ขณะที่ความไว้วางใจเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่น กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เมื่อองค์ประกอบทั้งห้าด้านทำงานร่วมกันอย่างสมดุล จะช่วยให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครู การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน และการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและความสำเร็จ

ขององค์กรการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน (DuFour & Fullan, 2013; Hargreaves & O'Connor, 2018; Harris, 2020).

การเปลี่ยนแปลงของการทำงานในยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้รูปแบบการทำงานของครูเปลี่ยนจากการพบปะและประชุมแบบเผชิญหน้าเพียงอย่างเดียว ไปสู่การทำงานร่วมกันผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น Google Workspace, Microsoft Teams, Zoom และระบบ Cloud Computing ซึ่งช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล วางแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเก็บเอกสาร และติดตามผลการดำเนินงานได้ทันทีทุกเวลา อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (OECD, 2020) บทบาทของครูในการทำงานร่วมกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ บทบาทของครูในยุคดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงจากผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียวไปสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ผู้ร่วมสร้างนวัตกรรม (Innovator) และผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learner) ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competence) สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสาร การวางแผน การจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้เรียน และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในเครือข่ายวิชาชีพ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีม อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 (Trust, 2017; Fullan et al., 2020; UNESCO, 2023). ครูในยุคดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการทำงานเป็นทีม ทั้งการร่วมออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อดิจิทัล การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน และการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ ครูยังต้องพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competence) และทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaborative Skills) เพื่อให้สามารถทำงานในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และร่วมกันยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Trust, 2017; Harris, 2020) กล่าวโดยสรุป การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในทีมร่วมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

เทคโนโลยีดิจิทัลกับการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมของครู

เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของครูในสถานศึกษา จากเดิมที่การประสานงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้องอาศัยการประชุมแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) มาเป็นการทำงานร่วมกันผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถเชื่อมโยงครูได้ทันทีทุกเวลา เครื่องมือดิจิทัล เช่น Google Workspace, Microsoft Teams, Zoom, Line, Cloud Computing และระบบบริหารจัดการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) ช่วยให้ครูสามารถสื่อสาร วางแผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งปันเอกสาร ติดตามผลการดำเนินงาน และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำงานเป็นทีมมีความคล่องตัวและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในยุคดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น (Redecker, 2017) นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล (Learning Analytics) ยังช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของครูในการวางแผนการเรียนการสอน การติดตามพัฒนาการของผู้เรียน และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ขณะเดียวกัน เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างครูทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (European Commission, 2022)

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานเป็นทีมของครูยังช่วยส่งเสริมการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management) ภายในสถานศึกษา โดยครูสามารถร่วมกันสร้างฐานข้อมูลทางวิชาการ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล จัดเก็บเอกสารบนระบบคลาวด์ และแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของทีม อีกทั้งยังช่วยพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competence) และทักษะการทำงานร่วมกันของครู ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Voogt et al., 2015)

การพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

การพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นกระบวนการสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมให้ครูสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุน ทั้งในด้านการวางแผน การสื่อสาร การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีมในลักษณะดังกล่าวช่วยให้ครูสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ของเพื่อนร่วมวิชาชีพ เกิดการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Darling-Hammond et al., 2020) นอกจากนี้ การพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูควรส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ควบคู่กับการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัล (Digital Competence) เพื่อให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร การประสานงาน การออกแบบการเรียนรู้ การจัดการข้อมูล และการประเมินผลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และเทคโนโลยีดิจิทัลอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (Caena & Redecker, 2019) นอกจากนี้ ความสำเร็จของการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในยุคดิจิทัลยังขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนางานร่วมกัน ภายใต้บรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ความร่วมมือ และการเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อสถานศึกษาสามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสม จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และเสริมสร้างสมรรถนะของครูให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลและการศึกษาแห่งอนาคต (Schleicher, 2020)

สรุป

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา โดยทำให้การสื่อสาร การวางแผน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการประสานงานระหว่างครูสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในสถานที่เดียวกันหรือทำงานจากต่างสถานที่ เทคโนโลยีดิจิทัลจึงช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ พร้อมทั้งเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานของทีมครู นอกจากนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ผ่านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาสื่อการสอน และแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานเป็นทีมของครูจึงไม่ใช่เพียงการนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันที่เน้นการมีส่วนร่วม ความร่วมมือ การแบ่งปันองค์ความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครู อันจะนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

สถานศึกษา การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมดิจิทัลและโลกแห่งอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กระทรวงศึกษาธิการ.
- วชิราภรณ์ ศรีพันธุ์บุตร. (2567). แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. *Journal of Contemporary Innovation Management*, 2(3).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (ฉบับปรับปรุง). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Caena, F., & Redecker, C. (2019). *Aligning teacher competence frameworks to 21st century challenges: The case for the European Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu)*. European Commission.
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2020). *Effective Teacher Professional Development*. Learning Policy Institute.
- DuFour, R., & Fullan, M. (2013). *Cultures Built to Last: Systemic PLCs at Work*. Solution Tree Press.
- European Commission. (2022). *DigCompEdu: European Framework for the Digital Competence of Educators*. Publications Office of the European Union.
- Fullan, M., Quinn, J., Drummy, M., & Gardner, M. (2020). *Education Reimagined: The Future of Learning*. Corwin.
- Hargreaves, A., & O'Connor, M. T. (2018). *Collaborative Professionalism: When Teaching Together Means Learning for All*. Corwin Press.
- Harris, A. (2020). *Leading Professional Learning*. Routledge.
- OECD. (2020). *Back to the Future of Education: Four OECD Scenarios for Schooling*. OECD Publishing.
- Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union.
- Schleicher, A. (2020). *World Class: How to Build a 21st-Century School System*. OECD Publishing.
- Trust, T. (2017). Motivation, empowerment, and innovation: Teachers' beliefs about how participating in the Edmodo Math Subject Community shapes teaching and learning. *Journal of Research on Technology in Education*, 49(1–2), 16–30.
- UNESCO. (2023). *Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education—A Tool on Whose Terms?* UNESCO Publishing.

Voogt, J., Fisser, P., Good, J., Mishra, P., & Yadav, A. (2015). Computational thinking in compulsory education: Towards an agenda for research and practice. *Education and Information Technologies*, 20(4), 715–728.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).